

Adam Krauss, Alina Wałowy, Krzysztof Sobczyk

Targowisko, gm. Kłaj, woj.
krakowskie

Informator Archeologiczny : badania 13, 52-53

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Osada rozpoznana została w czasie badań powierzchniowych przeprowadzonych w 1978 r. Stanowi ona część wielokulturowego kompleksu osadniczego, w którym rozpoznano powierzchniowo materiały kultury łużyckiej, pomorskiej oraz kultury przeworskiej i lipickiej.

W części północnej, gdzie na powierzchni stwierdzono wyłącznie materiały kultury pucharów lejkowatych, przeprowadzono badania sondażowe o łącznej powierzchni 112 m². Odkryto 5 obiektów KPL, przy czym są to zarówno rozległe jamy gospodarcze z bogatym inwentarzem ceramicznym, kościanym i krzemienym, jak również niewielkie obiekty o średnicy do 1 m z nielicznymi zabytkami. W jednej z jam osadowych odkryto pochówek ludzki w pozycji charakterystycznej dla kultury pucharów lejkowatych. Nad jamą stwierdzono rumowisko utworzone z dużych fragmentów polepy, niekiedy z odciskami palików oraz przepalanej ceramiki, mogące sugerować istnienie niewielkiej konstrukcji naziemnej nad jamą wtórnie wykorzystaną jako miejsce pochówku. Pochodzący z osady inwentarz krzemienny wykonany jest prawie wyłącznie z krzemienia wołyńskiego, przy czym dysponujemy śladami miejscowej obróbki tego surowca.

Materiały należy wstępnie datować na fazę klasyczną grupy południowo-wschodniej kultury pucharów lejkowatych.

Materiały znajdują się w Zakładzie Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

SWIĘTNIKI, gm. Sobotka
woj. wrocławskie

patrz
okresy brązu

TARGOWISKO, gm. Kłaj
woj. krakowskie

Muzeum Archeologiczne
Konservator Zabytków
Archeologicznych w Krakowie

Badania prowadzili dr Adam Krauss /autor sprawozdania/, dr Alina Wałowy i mgr Krzysztof Sobczyk. Finansował Zarząd Autostrad w Krakowie i KZA w Krakowie. Trzeci sezon badań. Osada neolityczna i kultury łużyckiej.

Kontynuowano badania wykopaliskowe na wielokulturowej osadzie położonej na południowym stoku niewielkiego wzniesienia, na lewym brzegu Raby, na terenie 46 km pasa przyszłej autostrady Kraków-Przemyśl.

Wyeksplorowano teren 215 m² odkrywając 19 obiektów archeologicznych, w tym 6 rowkowych. Wśród obiektów wyróżniono 4 duże jamy, z których dwie, przebadane częściowo, były zapewne mieszkalnymi. Sięgały one głębokości 250 i 180 cm. Wypełniisko ich stanowiła czarno-brunatna próchnica z zawartością dużej ilości ułamków naczyń i wyrobów krzemienych kultury lendzielskiej. W dolnych partiach obiektów znajdowało się zgrupowanie polepy i węgielków drzewnych. Pozostałe jamy

kształtów nieregularnych, kolistych i owalnych, sięgały poziomu 60-100 cm. Wypełnisko ich stanowiła również czarnobrunatna próchnica z zawartością ułamków naczyń i wyrobów krzemiennych, które znajdowały się również w warstwie kulturowej. Wśród ceramik wyróżniono pucharki na pustej nóżce, naczynia wanienkowate oraz fragmenty innych naczyń gładkich i zdobionych ornamentem rytym i plastycznym, charakterystycznym dla grupy malickiej. Wyroby krzemienne reprezentowały zgrzebła, sierpaki, drapacze, wiertniki, rdzenie, wióry i odłupki oraz kamienie do szlifowania, siekierki i rozcieracze. Prócz wyrobów neolitycznych kultury lendzielskiej i kultury ceramiki wstęgowej rytej na terenie osady odkryto fragmenty naczyń kultury łużyckiej, znajdujące się również w jednej jamie wraz z bransoletą brązową.

Materiały złożono w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

Badania będą kontynuowane.

TARKOWO, gm. Nowa Wieś Wielka
woj. bydgoskie
Stanowisko 23

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw

Badania prowadził dr Aleksander Kośko przy współudziale D. Kaczówki. Finansował UAM. Drugi sezon badań. Obozowiska z przełomu horyzontów klasyczo- i późnopucharowego /fazy III/IV/ rozwoju kultury pucharów lejkowatych na Kujawach oraz ślady osadnictwa kultury amfor kulistych.

Kontynuowano badania szerokopłaszczyznowe z 1978 roku. Zbadano powierzchnię 9 arów, uzyskując z niej: w kategorii źródeł ruchomych - 398 fragmentów ceramiki zdobionej kultury pucharów lejkowatych, 3 292 fragmenty ceramiki niezdobionej tejże, 125 fragmentów ceramiki kultury amfor kulistych, 148 wytworów krzemiennych, 350 wytworów kamiennych, nieliczny materiał kostny i polepę oraz w kategorii źródeł nieruchomych - 194 dołki postłupowe, 34 jamy /gospodarcze? / i 3 paleniska.

Efektom jest uzupełnienie danych w zakresie szczegółowej planigrafii obiektów osadowych, co pozwoliło na wstępłą rekonstrukcję formy zabudowań mieszkalnych /czworokątne budowle słupowe o średnich wymiarach 5 x 7 m/ i ich rozplanowania /wzdłuż południowego stoku wału wydmowego/. Ponadto w południowej partii stanowiska zarejestrowano trzecią /C/ koncentrację materiału archeologicznego. Szereg jego cech, m.in. wysoki wskaźnik intensywności zdobienia ceramiki, wystąpienie nietypowych dotychczas dla tej strefy wątków ornamentacyjnych, np. naracyjne, silne nasycenie zabytkami krzemiennymi /m.in. sierpiec z krzemienia wołyńskiego/ i kamiennymi /m.in. dwa fragmenty toporków z guzikowatym obuchem, dwie siekiery czworoboczne, płyty szlifierskie o znacznym stopniu zużycia, młoty/ wskazuje na odmienną funkcjonalnie strefę eksploatacji stanowiska.